

REDAȚIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Arti oli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurs, insertiuni precum și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUIPENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMANIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș
comitat Nr. 266.

Ședința VII.

*S'a ținut la 21 April (4 Maiu) 1911 ora a. m.*Președinte: Pr. Sf. Sa Domnul episcop diecezan
Ioan I. Papp Notar: Iosif Tărău.**Nr. 92** Se cetesc protocoalele ședințelor IV, V și VI și:

Se verifică.

Nr. 93. Deputatul Dr. Nestor Opreanu înșinuă următoarea interpelare:

1. Implinit-a Ven. Consistor eparhial arădan îndatorirea dată dela sinodul eparhial cu concluzul nr. 43 din 1907 în afacerea de reîncorporare a comunei noastre bis. din Hódmezővásárhely? și dacă da, atunci cu ce rezultat?

2. Satisfăcut-a Ven. Consistor tot în meritul reîncorporării acestei comune bis. concluzului sinodal nr. 52 din 1908? și la ce rezultat a ajuns?

3. Avizat-a Ven. Consistor epar. despre starea acestei afaceri și Consistorul mitropolitan, conform însărcinării date cu concluzul nr. 52 din 1908?

Prezidiul numai decât răspunde că toată afacerea e promovată la Prea Ven. Consistor mitropolitan.

Sinodul ia la cunoștință acest răspuns.

Nr. 94. Deputatul Dr. Nic. Oncu face următoarea propunere:

Sinodul în interesul general al bisericii și a culturai noastre naționale și în special a culturai naționale religioase a femeilor române din aceasta parte de locuri, — decretează de o necesitate urgentă și de supremă importanță pentru viața intelectuală a diecezei noastre rezolvirea cea mai urgentă a chestiei de zidire a școlai civile de fete confesionale cu internat aici în Arad, și totodată având în vedere intenția atât de clar exprimată de generosul donator Vasile Stroescu, de a vedea cât mai de grabă înfăptuită zidirea planului proiectat și prezentat generosului bărbat, și de altă parte având în vedere și nobilele nizuințe exprimate atât de călduros de întreg publicul românesc și

totodată și de înaltul guvern al țării prin acordarea loteriei și în deosebi având în vedere și propozițiile atât de loiale ale Reuniunii femeilor române din Arad și provioicie făcute către Ven. Consistor, prin care se oferă se ridice și să instaleze această școală cu internat pe spesele și din averea sa fără de alt concurs sau ajutor din partea diecezei, oferindu-o totodată, îndată după terminare ca dar diecezei gr. or. române a Aradului, — însărcinează Consistorul din Arad ca acesta, ținând samă cuvenită de acest dar prețios cultural ce îl oferă Reuniunea diecezei și bisericii noastre pe temeiul și în sensul proporțiilor făcute de Reuniune, se rezolve de urgență și în mod definitiv această chestie astfel, ca zidirea proiectată a acestei școlae de fete cu internat să-se poată începe negreșit încă în vara anului curent.

Sinodul decretând de urgență aceasta propunere, și întrându-se în desbatere o primește, având Consistorul a raportă despre celea săvârșite la sesinea proximă.

Nr. 95. Urmează la ordinea de zi continuarea referadei comisiunii organizatoare prin raportul Dr. Nicolae Oncu.

Se citește raportul Consistorului din Arad în afacerea unui proiect de regulament relativ la administrare și controlul asupra fundațiunii Zsiga din Oradea-mare.

La propunerea comisiunii sinodul decide că: de astădată nu poate intra în discuțiunea și decidera cauzei de sub întrebare ci susținându-și și pe mai departe concluzul său, luat în sesiunea trecută sub Nr. 64/910 și pe acesta lămurindu-l și întregindu-l, invită Consistorul din Arad, ca acesta pe baza literilor fundațiionale dela 2/15 Oct. 1860 și dela 30 Sept. 1870 și pe baza proiectului de statute elaborat de către senatul fundațiunii din Oradea-mare, să elaboreze un nou proiect de regulament, asupra căruia să ceară votul și părerea atât a Consistorului, cât și a senatului fundațiunii Zsiga precum și votul comitetului par. gr. or. din Beiuș și astfel acest proiect de Reg. să se prezenteze la proxima sesiune sinodală, s'au însoțit de votul acestor corporațiuni, sau refăcut în conglăsuire cu aceste voturi.

Însă și până la regularea definitivă a acestor chestii, în conformitate cu legile și constituția de azi a bisericii noastre gr. or. rom. sinodul enunță următoarele:

1. Întreaga chestie de examinare și cenzurare a socoților și tot controlul atât asupra fundațiunii Zsiga din Orade cât și a fund. Zsiga din Beiuș, în temeiul și fără alterarea literilor fundamentale aparține la competența Consist. din Orade.

2. Tot acest Consistor, se îndatorează a veghea și dispune ca atât senatul fundațional din Orade, cât și comit. par. din Beiuș să observe în forma cea mai riguroasă toate dispozițiile din literile de întemeiere ale fericitului ifundator și în special în fiecare an, după încheierea anului școlar, în termenele fixate în literile fundamentale să închee și să prezenteze socoțile anului trecut pentru cenzurare.

3. Socoțile astel revăzute și aprobate din partea Consist. din Orade, amăsurat dispozițiilor testamentare se transpun cel mai târziu până la sfârșitul lunii Decembrie din fiecare an la Pr. Sf. Sa Di Ep. diecezan din Arad, care prin Consistorul său va dispune să se publice prin gazetele cele române hotărârea adusă asupra socoților și totodată va dispune înaintarea la sinodul eparhial.

Nr. 96. Se citește raportul Consistorului din Arad în chestia strămutării sediului ppesc al Banat-Comloșului la Sân-Nicolaul-mare. Comisiunea prin raportul Nic. Zigre propune că: având în vedere, că organele competente în primul rând a apreat momentele și interesele bis. administrative din ppiatul B.-Comloș și s'au pronunțat pentru susținerea sediului protopesc în comuna B.-Comloș și având în vedere, că nici un moment mai superior bisericesc nu reclamă strămutarea contemplată, dară având în vedere că organizarea parohiei II din Sân-Nicolaul-mare nici nu este realizată, iară concluzul sinodal nr. 115 din 1909 s'au adus fără propunere meritorică din partea Consistorului Sinodul pe lângă ridicarea din valoare a concluzului nr. 115/909 aproabă concluzul consist. din 30 Dec. 1910 nr. 7349/910 relativ la susținerea sediului ppesc în B.-Comloș.

Fată de această propunere deputatul dr. N. Opreanu face următoarea contrapropunere:

Sinodul decretează strămutarea sediului ppesc al B.-Comloșului la Sânmicălușul-mare, asemenea decretează strămutarea numirei ppiatul B.-Comloșului în numirea ppiatul Sânmicălușului mare, nu ține și pe mai departe în vigoare concluzele sinodale nr. 53/904 49/905, 51/908 și 115/905, îndrumă de nou Consist. să reguleze de urgentă inactivarea parohiei a doua din Sânmicălușul-mare, deodată se ia și dispozițiile statutare pentru îndeplinirea postului de ppriter cu sediul în Sânmicălușul-mare.

Punându-se la vot

Se primește propunerea comisiunii, în senzul căreia, sediul rămâne și pe mai departe B.-Comloș.

Nr. 97. Se citește raportul Consistorului din Arad despre demersurile luate și despre rezultatul obținut în privința colectei întreprinse pentru crearea fondului cultural, la propunerea comisiunii.

Se ia act și Conzistorul este poțtit a continua colectarea și a lua dispoziție, ca suma colectată ridicându-se din depozit, să se administreze ca fond separat.

Nr. 98. Se citește raportul Conzistorului din Arad privitor la modificarea unor §§ din Statutele fondului pentru ajutorarea preoțimeii, la propunerea comisiunii, modificarea proiectată se primește cu următoarele observări:

la § 4 în șirul 6 cuvintele „membrii cu” rămâne afară afară, asemenea cuvântul „sunt” din șirul 7, se înlocuește cu cuvântul „au”

la § 5, în șirul 2 și 3 rămâne afară „sub controla adunării generale a preoțimeii și.”

Litera m, cu titlul „venitele fondului” se omite cu totul.

La § 8, șirul 1 cuvântul fundamental se schimbă cu „anuale.”

La § 10 alinia 2 se adaugă: „amăsurat cvalificațiunii lor.”

La § 18, alinea 2 șirul 2 rămâne „religiune ori numai și numai dela altă naționalitate, și se înlocuește cu cuvântul „biserică,” asemenea taxa de 600 cor. se reduce la 400 cor.

La lit. b) taxa de 400 se reduce la 200

La lit. c) se adaugă „sau învățătoare.”

Litera d) alinea 1, rămâne afară total.

La § 50 în șirul din urmă rămâne afară „finalmente” și se adaugă „find a se înaintă în astfel de caz sinodului eparhial pentru interpretare.

§ 51 rămâne afară total, în schimb se susține însă § 54 din statutele anterioare.

Cu aceste observări se enunță, ca aceste statute votate în mod definitiv să se retipărească întregindu-se cu istoricul despre crearea și dezvoltarea acestui fond.

Nr. 99. Urmează la ordinea de zi pertractarea propunerii deputatului Dr. G. Cosma referitor la esplicarea §§ 13 și 14 din Regulamentul protoprezbiteral. Comisiunea propune: ca sinodul nu se simte competent a face interpretarea, dar nici nu află de lipsă a subșterne propunerea măritului Congres național, nefiind chestia de importanță principală. Propunătorul însă este în drept a-și înainta singur propunerea măritului congres național pe calea conzistorului concernent.

Fată de această propunere deputatul dr. G. Cosma își susține propunerea și punându-se afacerea la vot

se primește propunerea comisiunii.

Nr. 100. Urmează la ordinea de zi bugetul Consistorului din Arad pe anul 1911, care se votează precum urmează:

Bugetul

Consistorului gr. or. român din Arad pe anul 1911.

A) Venite (acoperire)

a) Ordinare.

Prelimate pe

1910. 1911.

—Banii gata rămași la

31 decembrie 1910 . . . 3579.35 12336.40

Ajutor de stat pe 1911 . . . 17300.— 17300.—

Contribuirea 4 fileri de

	Prelimate pe			Votate pe	
	1910.	1911.		1910.	1911.
suflet	14150—	14150—	Ameliorare provizorie până la reg. definitivă	600—	600—
60% din venitul fondului bisericec-clerical	23847·60	24975—	Relut de cvartir . . .	500—	500—
60% din venitul fondului școlar-preparand.	3942·72	3969—	Directorului instit. teolg. ped: Salar fundamental	1800—	1800—
Taxa de o cor. dela cununii	1700—	1700—	5 cvincvenale à 200 cor.	1000—	1000—
Cvota 10% spese de administrare din venitul curat al tondurilor și fundatiunilor	25270·31	25667·38	Cvincvenalul al 6-lea retrograd pe 1910		200—
Din venitul sesiilor reduse întru acoperirea parțială a retribuțiunii protoprezbiterilor	10200—	10200—	Cvincvenalul al 6-lea retrograd pe 1911		200—
Spesele biroului sinodal dela deputați	200—	200—	Reribuțiune direcțională	400—	400—
Cvota 3/5 din venitul fondului pentru promovarea culturai religioase	1501·44	1501·44	Relut de cvartir	500—	500—
Didactrul dela teologi și pedagogi	2500—	2500—	Ameliorare provizorie până la reg. definitivă	640—	680—
Taxe de examen și întărire învățătorească	1000—	1000—	Ameliorare provizorie retrograd pe 1910 după cvincv. al 6-lea		40—
b) Extraordinare.			La 3 profesori de teologie: Salar fundamental à 1800 cor	5400—	5400—
Cvota de 10% din fondul bisericesc-clerical	3974·60	4162·50	La unul cvincvenalul prim	200—	200—
Cvota dela fondul sinod. congres. spre acoper. parț. a diurnelor deputaților sinodali	1000—	860·80	Totacelua cvincvenalul al doilea	—	200—
Dela fondul gimnazial contribuire la bugetul școlar	600—	600—	Cvincvenalul al doilea retrograd pe 1 sep.—31 dec. 1910	—	66·67
Dela fondul de asigurare conf. §. 14 din Reg. din anul 1899	1618·62	1689·54	La toți 3 ameliorare provizorie până la regularea definitivă: unuia 440—altuia 360, — și la treilea 360 —	760—	1160—
Tot din acel fond pt. referentul afacerilor de asigurare		600—	La unul ameliorare provizorie după cvincvenalul pe 1 sept.—31 dec. 1910	—	13·34
Din venitul curat al librăriei diecezane	1216·44	640·70	La altul ameliorarea provizorie retrograd pe 1 oct.—31 dec. 1910	—	4·50
Dela fundațiunea Paffy conf. regulam. p. 3. lit. e)	568·42	430—	La toți trei relut de cvartir à 500 cor	1500—	1500—
Taxe de examen, întărire și strămutare preoțească	1500—	1500—	Profesorului de cant și tipic: Salar fundam.	1600—	1600—
Suma venitelor: 115669·63		125932·76	Două cvincvenale retrograd pe 1 sept. 1904—și dec. 1909.	1133·32	—
B) Spese.			2 cvincvenale pe anul 1911 à coroane 200	400—	400—
I. Senatul bisericesc.			Ameliorare provizorie până la regulare defin.	320—	400—
a) Ordinare.			Relut de cvartir	400—	400—
			Contribuire la bugetul mitropolitan	300—	300—
			Ajutoare de caritate	300—	300—
Asesorului ordinar:			Retribuțiunea celor 11 ppbiteri din districtul Consistorului din Arad	6600—	6600—
Salar fundamental	2400—	2400—			
Adaus personal la salar	600—	600—			

	Votate pe			Votate pe	
	1910.	1911.		1910.	1911.
Retribuțiunea celor 6 pprezbiteri din districtul Consistorului din Oradea-mare à 600 coroane	3600.—	3600.—	spese direcționali	200.—	200.—
b) Extraordinare.			Remunerațiunea catiheților	6000.—	6500.—
Diurne și spese de emisiuni	800.—	1800.—	Retribuția celor 11 pprezbiteri pt. inspecțiunea școlară à 400 cor	4400.—	4400.—
Spese neprevăzute	400.—	400.—	b) Extraordinare		
de tot	32153'32	33710'01	Diurne și spese de emisiune și inspecțiune	1000.—	1000.—
			Ajutoare culturale	2000.—	2000.—
			Spese neprevăzute	400.—	400.—
				42446'66	35033'32
II. Senatul școlar.					
a) Ordinare.					
Asesorului ordinar: salar fundamental	2400.—	2400.—	III. Senatul epitropesc:		
Ameliorarea provizorie până la reg. definit	500.—	500.—	a) Ordinare.		
Relut de cvartir	480.—	480.—	Asesorului ordinar: Salar fundamental	2400.—	2400.—
Referentului revizor școl. salar	2400.—	2400.—	ajută personală	—	600.—
Relut de cvartir	500.—	500.—	ameliorare prov. până — la regularea definitivă	480.—	480.—
Profesorilor preparand. salar fundamental 5 à 1800 cor	9000.—	9000.—	Relut de cvartir	500.—	500.—
unui profsor 5 cvinvenale à 200 coroane	1000.—	1000.—	Secretarului consistorial: Salar fundamental	2400.—	2400.—
unui profesor cvinvenal retrograd pe 1 sept. 1907—31 dec. 1909	466'66	—	adaus personal la salar ameliorare prov. până la regularea definitivă	800.—	800.—
aceluiași profesor cvinvenal curent	200.—	200.—	Relut de cvartir	640.—	640.—
ameliorare provizorie până la reg. definitivă	2000.—	2000.—	Controlorului Contabil: Salar fundamental	2400.—	2400.—
unui profesor ameliorare provizorie retrograd pe 1 sept. 1909—31 dec. 1910	—	133'32	ajută personală	—	600.—
altui profesor ameliorare provizorie retrograd pe 1909 și 1910 retrograd	—	80.—	ameliorare prov. până — la regularea definitivă	480.—	480.—
aceluiași profesor ameliorare provizorie curentă	—	40.—	Relut de cvartir	500.—	500.—
Relut de cvartir la 5 profesori prep. à 500 cor.	2500.—	2500.—	Cassarului consistorial: Salar fundamental	2400.—	2400.—
Profesorului de desen și caligrafie: salar	1600.—	1600.—	ajută personală ca și ref. al af. de asecurare.	—	600.—
Relut de cvartir	400.—	400.—	ameliorare prov. până la regularea definitivă	480.—	480.—
Onorarul profesorului de igienă	1200.—	1200.—	Relut de cvartir	500.—	500.—
Învățătorului dela școala de aplicație salar	800.—	800.—	Referentului ajutător: Salar fundamental	1600.—	1600.—
Susținerea alumneală	2500.—	5000.—	ameliorare prov. până la regularea definitivă	320.—	320.—
Recvizite de învățământ la preparandie	500.—	300.—	Relut de cvartir	400.—	400.—
Recvizite de scris și			Salarul unui funcționar la senatul epitropesc	1600.—	1600.—
			Oনারul fiscalului consistorial	2000.—	2000.—
			Oনারul ezactorului consistorial	800.—	800.—

	Votate pe	
	1910.	1911.
Arhivarului consistorial:		
Salar fundamental . . .	1600.—	1600.—
ameliorare prov. până la regularea definitivă	320.—	320.—
Dotarea canceliștilor . .	4500.—	4500.—
Simbria servitorului de cancelarii	720.—	720.—
ameliorare provizorie . .	—	144.—
Incălzitul și luminatul localurilor consist . . .	1300.—	1300.—
Recvizite de scris mobile și porto	1600.—	1600.—
Tipărituri pentru Cons. Contrib. și ecvivalent	2000.—	2000.—
Taxă de canalizare, con- zum de apă și asig.	100.—	100.—
Diurne și viatic deputa- ților sinodali	300.—	300.—
Diurne și viatic deputa- ților congresuali	2500.—	2500.—
Diurne și viatic la comi- sioni și esmisiuni	—	2500.—
Subvențiunea lui Ioan Moldovan	200.—	200.—
Subvențiunea v. d. Milca Bodea	150.—	—
	96.—	96.—
b) Extraordinare.		
Cvota pentru depurarea imprumutului gimna- ziului din Brad	400.—	400.—
Spese neprevăzute	400.—	400.—
Din rezmanenta de bani gata dela finea anului 1910 se transpune în prețul de cumpărare a casei din strada Batt- hyányi Nr. 2	4000.—	4000.—
	39706.—	48000.—
Recapitularea.		
I. Senatul bisericesc . . .	32153·32	33710·01
II. Senatul școlar	42446·66	45033·32
III. Senatul episcopesc . . .	39706.—	48000.—
Suma speselor: 114305·98		126743·33
Bilanțul:		
A) Venite (acoperire) . . .	115669·63	125982·76
B) Spese	114305·98	126743·33
Escedent—deficit: 1363·65		760·57
care se va acoperi din economizări sperative.		
(va urmă.)		

Examenenele.

De încheiere dăm și răspunsul părintelui Nicolae Codrean în chestia examenelor din cercul Chișineului și cu aceasta am încheiat discuțiunea. Iată răspunsul:

Departa de a mă dimitte în polemică cu Dl Dimitrie Popoviciu, mă restrâng în numele adevărului ai răspunde următoarele:

Neconștientat mi'am exprimat bucuria Dle Popoviciu, când ne cerceta-și comuna, ca exmis cu ocaziunea examenelor. Dta bine vei ști motivul pentru ce, de nu, ți-l voi spune: din recunoștință față de trecutul Dtale și fiindcă ai fost oaspele comunei mele, a turmei mele și ca păstorul acestei turme, doară nu-mi cădea să te întimpin cu bunăvoință?!

Dle Popoviciu, nu eram avizat să te întâmpin cu cuvinte... tainice, șoptitoare, confidentiale — precum zici, căci însuși spui în scrisese Dtale „Toate studiile, începând cu religia, propusă de dl preot-capelan Nicolae Codrean au succes splendid“. Scuză-mi immodestia-aceasta dar numai ți-ți citez scrisese. Și nu cugetă Dl Popoviciu, că de frica cutărei comisar a fost examenul din religie așa, nu, ci ți-ți spun sincer, că cunosc un mai mare stăpân și acela Dle Popoviciu este: conștiința mea.

Vezi Dle Popoviciu, fruntașii aceia, curați ca în zilele Paștilor cum zici Dta — fețele acele inteligente ale plugarilor noștri, sunt lauda acelu cap încărunțit de învățător, acelei fețe brăzdate, căruia îi aduci atâta hula. A-și voi să-ți spun mai multe, câte ne-au făcut, dar caracterul acestei foi nu-mi permite.

Eu, care cunosc meritele a acestui modest om, care mai are la activul său, că și-a crescut o frumoasă familie, are un fiu doctor în drepturi, altul rigurosant în drepturi, iar al treilea acum stă la maturitate, îl judec sub aceste raporturi, chiar dacă nu mi-ar fi fost învățătorul dela care am învățat prima carte, ce mă obligă la apărarea lui.

Încât privește purtarea Dtale față de noi, smeriți sătehi, nu voiesc să-ți fiu judecător, căci mă simt prea mic și neînsemnat de astfel de roluri. Dar pentru a nu fi în rătăcire Dle Popoviciu, poate fiind timpul îndelungat, de când ai fost la noi, binevoiește a-ți inprospăta în memorie, că eu nu am întrerupt la conferința didactică, cuvintele P. O. D. administrator, pe care mult îl stimez, dar iartă-mă Dle Popoviciu, la pășirea Dtale neobișnuită, care a jignit bunul nostru simț — da mi-am ridicat cuvântul. Adu-ți aminte de pășirea Dtale în școala elevilor celor mici de 6-8 ani, Buna-voința, blândeța cum s'au manifestat? Aduți aminte, când unui fruntaș al comunei noastre îi promiteai că-l aduci de ureche afară să răspundă, în locul unui copilăș perplex de 6 ani.

Fie-mi permis că da, sunt îndreptățit, ba chiar mi-e datorința să iau parte, și la caz când simțese lipsa să iau cuvântul în calitate de catihet și director local la conferințele didactice.

Și fie-m permis a așteptă ca examenele noastre să fie sărbătoare, conferințele didactice conduse nu din înălțime dictatorică, ci consfătuire plină de bunăvoință a aceluora, cari chemați suntem a conduce poporul nostru la lumină — la cultură.

Șiclașu 15/28 maiu 1911. — Nicolae Codrean.
preot-capelan.

Programa examenelor.

dela institutul ped.-teol. gr. or. rom. din
Arad pe anul școlar 1910/1911:

I. Cursul IV pedagogic.

Luni 9/22 maiu sistarea prelegerilor.

Vineri 13/26 maiu 8—12 a. m.: religie, română, pedagogie, germană, economie.

Vineri 13/26 maiu 3—6 p. m.: cant, tipic, muzică, igienă, gimnastică.

Sâmbătă 14/27 maiu 8—12 a. m.: maghiară, constituție, aritmetică, fizică, economie rațională.

La 3 p. m. conferință.

II. Examenele scripturistice de calificare învățătorească.

Vineri 20 maiu (2 iunie) 8—12 a. m. română.

„ „ 3—7 p. m. pedagogie.

Sâmbătă 21 maiu (3 iunie) 8—9 a. m.: caligrafie.

Luni 23 maiu (5 iunie) 8—12 a. m.: maghiară.

„ „ 3—7 p. m.; germană.

Martți 24 maiu (6 iunie) 8—12 a. m.: geometrie.

„ „ 3—7 p. m. desen.

III. Examenle de curs.

Sâmbătă 21 mai (3 iunie) se sistează prelegerile și la 4 ore p. m. examen de gimnastică c. I.—III ped. esegeză, drept canonic, constituție, igienă.

Luni 23 maiu (5 iunie) 8—12 a. m. c. III teol. esegeză, drept canonic, constituție, igienă.

Luni 23 maiu (5 iunie) 3—6 p. m. c. II. teol. dogmatică, istoria bisericii românești: morala, omiletică.

Martți 24 maiu (6 iunie) 8—12 a. m. c. III ped. română, maghiară, germană, fizică. istoria patriei, economie.

Martți 24 mai (6 iunie) 3—6 p. m. c. II. ped. română, maghiară, germană, economie.

Miercuri 25 maiu (7 iunie) 8—12 a. m. c. I—II ped. I teol. cant. tipic. muzică.

Miercuri 25 maiu (7 iunie) 3—6 p. m. c. III ped. și II. teol.: cant, tipic, muzică.

Vineri 27 maiu (9 iunie) 8—12 a. m. c. I ped.: română, maghiară, germană, istorie universală, geografie.

Vineri 27 maiu (9 iunie) 3—6 p. m. c. III teol.: cant, tipic.

Sâmbătă 28 maiu (10 iunie) 8—12 a. m. c. III teol. pastorală, catihetica, liturgică, română.

Martți 31 maiu (13 iunie) 9—12 a. m. examen de calificare de curs: c. II ped.

Martți 31 (13 iunie) 3—6 p. m. examen de calificare de curs: c. III ped.

Miercuri 1/14 iunie 8—12 a. m. c. I ped. religiune, pedagogie, aritmetică, istoria naturală, economie.

Miercuri 1/14 iunie 8—12 a. m. c. II teol. română, esegeză, pedagogie, economie.

Miercuri 1/14 iunie 3—6 p. m. c. I. teol.: teologia fundamentală, română, economie.

Joi 2/15 iunie 8—12 a. m. c. II ped. religiune, pedagogie, matematică, istoria naturală.

Joi 2/15 iunie 8—12 a. m. c. I teol.: studiu biblic, pedagogie, istoria bis.

Joi 2/15 iunie 3—6 p. m. c. III. ped.: religiune, pedagogie, geografie, matematică, istoria naturală.

Vineri 3/6 iunie 8 a. m. conferință.

Duminică 5/18 iunie Te Deum și distribuirea testimonilor.

IV Examenle private.

Luni 6/19 iunie, examenle private.

V. Examenle orale de calificare învățătorească.

Joi 9/22 și Vineri 10/23 iunie.

VI. Examen la școala de aplicație:

Sâmbătă 11/24 iunie.

Convocare.

Despărțământul prot. Buteni al reuniunii inv. români dela școalele populare conf. ort. din prot. arădane I-VII își va ținea adunarea de primăvară martți în 24 maiu (6 iunie) a. c. în localitatea școalei din comuna Bohani, la care toți membrii și binevoitorii școalei sunt poștiți a participa.

Programa

1. Chemarea Duhului sfânt la orele 9 a. m. în biserica din loc.

2. Azistare la examenul final în școala inv. Pavel Ageu.

3. Cuvântul de deschidere.

4. Constatarea membrilor prezenți.

5. Reflexiuni asupra examenului, eventual conf. metodologică.

6. Raportul biroului, a cassarului, bibliotecarului și controlorului.

7. „Activitatea literară a învățătorului“ diz. de Liviu Dublea.

8. Raportul comisiei esmise pentru elaborarea unui proiect de plan de învățământ pentru matematică.

9. Propuneri și interpelări.

10. Fixarea proximei adunări.

11. Autenticarea protocolului.

12. Închierare.

Pentru prânzul comun s'au făcut dispozițiuni în loc. Bodești, la 5/18 maiu 1911.

Nicolae Boșcaiu
președinte.

Ioan Borlea
secretar.

CRONICA.

Aviz. Doritorii de a intra în institutul pedagogic gr. or. român din Arad își pot înainta prealabil petitele de primire la direcțiunea aceluși institut până la 18 Iunie (1 Iulie) a. c. Dela competenți să recere, ca să fie întregi corporal-minte, să aibă auz muzical, să fie implinit dejă al 14-lea an al etății, dar să nu fie trecuți peste 18 ani; să aibă 4 clase gimnaziale sau reale ori civile cu succes terminate. Întrucât însă n'ar fi indeplinit contingentul cursului I ped. cu absolenți de 4 clase, pe lângă împlinirea celorlalte condițiuni legale vor fi primiți și cu 3 clase gimnaziale, reale ori civile, acei tineri cari vor fi absolvat acele clase cu succes bun și vor prestă examenul de primire corăspunzător gradului cultural al clasei a IV-a gimnazială, reală ori civilă. Aceste examenle de primire se vor face în 18/21 August.

Încât privește beneficiile, acelea au să fie cerute independent de primirea în pedagogie direct dela V. Consistor unde, tot pe aceea cale vor primi rezolvarea petitelor lor. Cei primiți cu beneficiu au să producă la înscriere, decisul, prin care au fost primiți cu beneficiu.

Examenul din Ecica română. Despre examenul din Ecica română ni s-a scris următoarele: Afluența părinților la examenele de estimp și a poporului în genere a fost atât de mare, încât nu mai încăpeau în sală. Toți se interesau și ascultau cu mare atenție răspunsurile clare și inteligente ale elevilor și vedeai de pe fețele lor vesele, că sunt mulțumiți, că le place, că-i delectează, că sunt mândri de inteligența fiilor lor, cari prin școală să fac cumiți, înțelepți, buni și deștepți. După atâta bucurie și mulțumire sufletească este imposibil să nu li-se înalțe sufletul la idealul școlii. Primească Ecicarii încă odată felicitările noastre

Rectificare. „Mulțumita” pentru darurile generoase din Dezna din greșala tiparului a fost iscălită în loc de Zacharia Milian, — Zacharia Mihaiu. Rectificăm prin aceasta greșala și li cerem scuzele părintelui Milian pentru aceasta greșală supărăcioasă.

Poșta redacției.

Părintelui Zacharia Milian. Regretăm greșala care s'a făcut la revizie din nebagare de seama. Încât privește schimbarea numelui din Calendarul diecezan, am transpus scrisoarea D-Voastră editorului de calendar, ca să o ia în seamă la editarea calendarului pe anul 1912.

Concurse.

Pentru îndeplinirea vacantului post de paroh gr. or. rom. din Gepiu—Gyapju cottul Bihor protopresbiteratul Tinca, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios, pe lângă următoarele emoluminte: 1. cvartir liber cu grădina de 1'181/1600 jugăr. 2. pământ parohial 11 jug. 1280□; 3. Bir parohial câte 30 litre parte săcară, parte cucuruz, 4. stolele indatinate, 5. folosirea cimiterului, care însă este sub proces cu comuna politică, și în caz de pierdere folosirea lui nu-o garantează parohia; 6. Intregire dela stat.

Reflectanții au să se prezenteze în s. biserică din loc în atare duminică ori sârbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale, iar recursurile lor ajustate conform regulamentului, adresate comitetului parohial au să le subștearnă subscrișului protopop.

Să obsearvă că alesul are să supoarte toate sarcinile după imobilele folosite, și e dator a catehiza în toate școlile din parohie fără a putea pretinde dela parohie atare remunerațiune.

Parohia e de clasa II.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Rocsin* protopop.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din Macea, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu aceasta parohie sunt: 1. una sesiune pământ, cu competență de pășune și cănepiște. 2. Birul preotesc legal. 3. Stolele legali.

Alesul va suportă toate contribuțiile ce cad după beneficiul său și va catehiza fără orice remunerație elevii dela școala noastră confesională de aici.

Parohia fiind de clasa primă, dela recurenți să recere ervalificațiune corespunzătoare pentru asemenea parohii.

Recursurile ajustate conform regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial din Macea să vor subșterne în termenul concursual la oficial

protopopesc ort. rom. al Chișineului la Nadab (com Arad) având recurenții a să prezenta în sf. biserică de aici în cutare Duminică ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Dat din ședința comitetului par. din Macea, ținută la 19 Decemvrie 1910 (1 Ian. 1911).

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Demetriu Muscanu*, adm. ppsc.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei (II) dela mijloc din Pecica-română, ce se estinde dela Nr. de casă 562 dela George Puta până la Nr. de case 937 până la Stefan Hedeșan, devenită vacantă în urma trecerii la cele eterne a parohului Stefan Tămășdan prin aceasta se publică concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Beneficiul va consta:

1. Una sesiune parohială pământ arător cu apartementele ei:

- a.) grădina-trifoisătea-de sub vii,
- b.) grădina de legume numită „prund”.

2. În răscumpărarea birului anual 600 cor. dela biserică, solvinde anticipative în patru rate anuale egali.

3. Stolele legale.

4. Competințele lăsământari dela părstasele fundaționale.

Alegândul preot va avea să se îngrijească de locuință pentru sine, să supoarte toate dările publice după întreg venitul beneficiat, să implinească toate funcțiunile, ce cad în competența sa în și afară de biserică, și să catehizeze la toate școlile noastre confesionale gr. or. române din loc fără alta remunerațiune.

Parohia fiind de clasa primă, dela recurenți se cere să aibă VIII clase gimnaziale cu examen de maturitate și testimoniu de ervalificațiune pentru parohii de clasa primă.

Reflectanții să se prezenteze în sf. biserică — cu observarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii — spre a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie.

Recursurile adresate comitetului parohial din Pecica-română, să se înainteze P. O. Oficiu protopresbiteral din Arad.

Din ședința comitetului parohial din Pecica-română, ținută la 10/23 martie 1911.

Avram Puta
președinte.

Stefan Roja
notar.

În conțelegere cu: *Vasile Beleş* protopresbiter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei, devenită vacantă prin trecerea din viață a parohului Ioan Iercan din Siclău, pe baza ordinațiunei consistoriale de sub Nrul 2345/911 prin aceasta din oficiu să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele acestei parohii sunt: 1. Una sesiune pământ comasat cu competențele de pășune, o trifoiște și o jelerie; 2. uzufructul unui intravilan gol; 3. birul legal; 4. stolele legale; 5. întregirea dotațiunei dela stat, conform ervalificațiunei.

Alesul va suportă toate contribuțiile de contribuțiuni ce cad după pământul ce'l va beneficia și va catehiza la școlile noastre confesionale și la aceea de stat fără ori ce remunerație specială.

Parohia fiind de clasa primă, dela recurenți să recere ervalificațiune corespunzătoare pentru asemenea parohii.

Să observe, că pentru cazul, când s'ar reactiva parohia a treia din această comună, alesul are a ceda pe acei poporeni din parohia sa, cari au aparținut odinioară parohiei a treia, fără a-și putea forma drept la stare recompenză, pentru aceasta față de parohie.

Recursele ajustate cu documentele de lipsă adresate comitetului parohial ort. rom. din Șiclău, să vor subșterne la oficiul protopopesc ort. rom. al Chișineului în Nadab (com. Arad), având recurenți în termenul concursual a să prezentă în s. biserică din Șiclău, pentru a arăta desteritatea în oratorie și tipic, fiind cont de dispozițiunile §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii.

Nadab, 1/14 maiu 1911.

Demetriu Muscanu adm ppsc.

—□—

3—3

Pe baza rezoluțiunii Veneratului Consistor diecezan din 17/30 martie a. c. Nr. 1705/1911, prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. din Vălcani devenită vacantă, în urma trecerii la cele eterne a preotului Mihaiu Zomborean cu termenul de recurgere de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Sesiunea parohială constătătoare din 65 jughere catastrale;

2. Stolele legale;

3. Birul preoțesc legal;

4. Alegându-l preot are să-și plătească toate dările publice după sesiunea parohială și după întreg venitul beneficiat. Are a se îngriji de locuință și e obligat a catehiza la școalele confesionale gr. or. române din loc fără alta remunerațiune.

5. Dela recurenți să cere evaluațiune de clasa primă;

6. Reflectanții vor avea a se prezentă în Sfta biserică din loc cu observarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, spre a-și arăta desteritatea în rituale și omiletică;

7. Rugările de concurs instruate conform prescrișelor §-lui 13 din Statutul organic sunt a se înaintă Prea Onoratului Oficiu Protopopesc în B. Comloș (Nagy-Komlós) cottul Torontal.

Dat din ședința comitetului parohial ținută la 1/14 aprilie 1911.

Titus Papp
notar.

Ștefan Oprean
paroh-președinte.

În conțelegere cu: Mihai Păcățianu. adm. ppsc.

—□—

3—3

Amăsurat ordinului Ven. Consistor diecezan de Nr. 4612/1911 prin aceste să escrie din nou concurs pentru îndeplinirea postului de capelan temporal la parohia de cl III din Madrigesti S. Buceava (protoprezbiteratul Halmgiu) cu termen de 30 zile dela 1-a publicare in „Biserica și Școala.“

Emolumentele sunt: a) 34 jughere sesia parohială, pământ arător și fânaț dela parohia matră Madrigesti. b) birul parohial câte o măsură de cucuruz sfărmat după fiecare număr de casă atât din matră cât și din filia S. Buceava circa 100 măsuri. c) Stolele legale Din toate acesta alesul va beneficia 1/2 iar casa parohială rămâne în folosința parohului G. Leuca până trăiește.

Dările publice le va solvi după sesiunea parohială pe 1/2 alesul capelan.

Doririi de a ocupa acest post sunt poștiți ea recourse lor ajustate conform „Regulamentului“ și adresate comitetului parohial din Madrigesti S. Buceava să le

înainteze în termenul susarătat pe calea oficiului protoprezbiteral din Halmgiu (Nagyhalmgy) totodată sunți invitați să se prezenteze în vre o duminică ori sârbătoare sub durata concursului în biserică din Madrigesti ori predicând spre a să face cunoscut poporului.

Comitetul parohial din Madrigesti S. Buceava

în conțelegere cu mine: Cornel Lazar protoprezbiter.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

Pentru zidirea unei sale de învățământ, comuna V. Seliște (Vaskóh-szeleste) protoprezbiteratul Vascăului, conform planului și preliminarului de spese aprobat de Ven. Consistor sub Nr. 354 șc 1911 se publică licitațiune minuendă pe lângă următoarele condițiuni:

1. Licitațiunea se va ținea în 29 maiu (11 iunie) la 2 ore d. a.

2. Prețul esclamării 6093 cor. 80 fil. conform preliminarului de spese și intru cât comuna bisericască va da material, - prețul aceluia se va detrage din prețul esclamării conform preliminarului.

3. Licitanții au se depună ca vadiu în bani gata ori în hârtii de valoare 10% din prețul esclamării. Planul și preliminarul de spese și condițiunile din licitație se pot vedeă la oficiul parohial român gr. or. din loc.

4. Licitanții nu-și pot formă drept de diurne și spese de călătorie pentru participare. - Comuna bisericască își rezervă dreptul de a da lucrul aceluia întreprinzător în care va avea mai multă încredere.

V. Seliște (Vaskóh-szeleste) 10/23 maiu 1911.

Ilie Bursășin

paroh pres. com. pa.

—□—

2—3

Pentru zidirea unei sale de învățământ împreună și a chiliilor de locuință a învățătorului împreună și a demolării edificiului celui vechiu, în comuna gr. or. română Leheceni (Lehecsény) protoprezbiteratul Vascăului, conform planului și preliminarului de spese aprobat de Ven. Consistor sub Nr. 538/1911 să publică licitațiune minuendă pe lângă următoarele condițiuni:

1. Licitațiunea se va ținea în 4/11 iunie la 2 ore d. a.

2. Prețul esclamării 9490 cor. 10 fil. conform preliminarului de spese și intru cât comuna bisericască va da material, prețul aceluia se va detrage din prețul esclamării conform preliminarului.

3. Licitanții au să depună ca vadiu în bani gata ori în hârtii de valoare 10% din prețul esclamării.

Planul și preliminarul de spese și condițiunile de licitație se pot vedeă la oficiul parohial român gr. or. din loc.

4. Licitanții nu-și pot formă drept de diurne și spese de călătorie pentru participare. Comuna bisericască își rezervă dreptul de a da lucrul aceluia întreprinzător în care va avea mai multă încredere.

Leheceni (Lehecsény u. p. Bihar Kristyor) 10/23 maiu 1911.

Mihaiu Popoviciu

paroh pres. com. par.

—□—

2—3